

Zaaknummer: Z/26/291707/D-774516

Raadsvoorstel

Datum collegevergadering: 2 juni 2026

Datum raadsvergadering: 1 juli 2026

Portefeuillehouder : Wethouder
Harm Jan Kuper

Korte inhoud

De voorliggende Kadernota 2027-2030 is het vertrekpunt voor het gesprek over de koers van de gemeente Westerwolde in de komende jaren. In aanloop naar de begroting voor 2027 vormt deze kadernota de basis voor de algemene beschouwingen op 1 juli 2026.

Onderwerp

Kadernota 2027-2030

Voorgesteld besluit

Uw raad wordt voorgesteld de Kadernota 2027-2030 vast te stellen als richtinggevend kader voor de Begroting 2027.

Inleiding

Met de Kadernota 2027-2030 wordt u het perspectief voor de komende jaren van inhoud en de bijbehorende financiële middelen voorgelegd. Deze Kadernota vormt mede het overgangsdokument naar het nieuwe college, waarbij nog gebruik wordt gemaakt van de ambities uit de vorige collegeperiode. Van daaruit is deze Kadernota aangevuld met nieuw beleid, autonome ontwikkelingen en nieuwe wettelijke verplichtingen. De komende jaren komen er nieuwe ontwikkelingen en opgaven op ons af, waar wij ons zo goed mogelijk op willen voorbereiden. Dit gaat gepaard met aanvullende personele formatie. Tegelijk willen wij onderzoeken of de bestaande formatie nog voldoet aan de ontwikkelingen die wij de komende jaren aangaan en al voor een deel hebben gerealiseerd.

Beoogd effect - wat willen we bereiken?

De Kadernota beoogt de basis te leggen voor een sterk, veerkrachtig, duurzaam en financieel gezond Westerwolde, verankerd in de regio Oost-Groningen.

Argumenten

De Kadernota 2027 sluit voor de afzonderlijke programma's en het totaal met de volgende saldi, waarbij een minbedrag een positief saldo weergeeft:

Programma / Activiteit	2027		2028		2029		2030	
	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel
Programma 1 Gezond en gelukkig in Westerwolde	704.375	260.000	717.815		599.815		599.815	
Programma 2 Kansen om te groeien in Westerwolde	-1.242.900	62.000	-1.242.900		-1.242.900		-1.242.900	
Programma 3 Mooi Wonen in Westerwolde	659.000	150.000	406.000		406.000		406.000	
Programma 4 Goed (digitaal) bereikbaar (in) Westerwolde	381.000	20.000	381.000	20.000	381.000		381.000	
Programma 5 Groen en duurzaam Westerwolde	-51.000	25.000	-51.000	-	-51.000	-	-51.000	-
Programma 6 Asiel in Westerwolde	1.928.000	-	1.928.000		1.928.000		1.928.000	
Programma 8 Organisatie & Bestuur	-3.102.900	75.000	-2.540.900		-2.476.900		-2.783.900	
Eindtotaal kadernota	-724.425	592.000	-401.985	20.000	-455.985	-	-762.985	-
Saldo vóór kadernota	78.000		61.000		47.000		47.000	
Saldo kadernota 2027-2030	-646.425	592.000	-340.985	20.000	-408.985	-	-715.985	-

In hoofdlijnen zien wij voor de periode 2027 t/m 2030 positieve saldo's voor alle jaarschijven. Hiervoor is wel een structurele taakstelling nodig van € 1 miljoen nodig die het college in aanloop naar de begroting 2027 in gaat vullen. De taakstelling is nodig door lagere structurele baten die wij krijgen voor de spreidingswet (€ 1,8 miljoen) en de lagere inschrijvingen bij het aanmeldcentrum in Ter Apel (€ 1,4 miljoen). Deze € 3,2 miljoen structureel minder aan baten is niet op te vangen binnen het bestaande beleid van de gemeente Westerwolde. Dit vraagt om structurele keuzes zonder dat deze ingrijpend het voorzieningenniveau van onze inwoners raken.

In de kadernota zijn de financiële wijzigingen in de exploitatie per programma uitgewerkt. Daar waar het investeringen betreft die tot kapitaallasten leiden, zijn de jaarlijkse kapitaallasten in de exploitatietabel opgenomen en wordt in een afzonderlijke tabel het te investeren bedrag getoond.

Kanttekeningen

Het initiële positieve beeld dat hierboven wordt geschetst kent als kanttekening dat bij de opmaak van de begroting 2027 ook nog mutaties plaatsvinden, zoals indexaties, gemeenschappelijke regelingen etc. Dit gaat gepaard met extra uitzettingen. Zoals het nu lijkt is de structurele taakstelling van € 1 miljoen nodig om in november 2026 een reëel sluitende begroting te kunnen presenteren. De uitkomsten van de mei- en septembercirculaire 2026 van het Rijk kunnen de concept saldo's ook nog (positief) beïnvloeden.

Effect Nij Begun nog niet vastgesteld

Onder de vlag van Nij Begun zijn de Sociale Agenda, de Economische Agenda en de Isolatieagenda ontwikkeld. Nij Begun-gelden zijn bedoeld als plus op de basis die de gemeente biedt. Op sommige onderdelen lijken regulier gemeentewerk en Nij Begun-werk elkaar te overlappen. In hoeverre dit het geval is en wat dat financieel betekent zal op termijn nader moeten worden bepaald.

Bestuursovereenkomst Groningen structureel opgenomen

De bestuursovereenkomst die de Groninger gemeenten en provincie Groningen met het rijk in 2023 sloten is in 2024 verlengd tot eind 2026. De gemeente ontvangt jaarlijks € 1,75 miljoen op basis van de overeenkomst. Het is nog steeds onduidelijk hoe om gegaan wordt met de Spreidingswet en wat de gevolgen daarvan zijn voor deze bestuursovereenkomst.

Nog niet volledig gebaseerd op meicirculaire

Voor de uitwerking van deze kadernota is gebruik gemaakt van prognoses voor de meicirculaire.

Een eerste globale analyse toont dat de prognoses in hoofdlijnen overeenkomen met die van de daadwerkelijke meicirculaire. Het gebruik van de daadwerkelijke circulaire bij de uitwerking van de begroting kan tot verschillen leiden.

Alternatieven

N.v.t.

Financiën

De Kadernota 2027-2030 laat als richtinggevend naar de Programmabegroting 2027-2030 de volgende conceptcijfers zien:

	2027		2028		2029		2030	
	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel
Saldo vóór kadernota	78.000		61.000		47.000		47.000	
Resultaat kadernota	-724.425	592.000	-401.985	20.000	-455.985		-762.985	
Saldo kadernota 2027-2030	-646.425	592.000	-340.985	20.000	-408.985	-	-715.985	-

Er is een positief meerjarig saldo van 2027 t/m 2030 van respectievelijk € 646.000, € 341.000, € 409.000 en € 716.000, waardoor er ruimte is voor indexaties en bijstellingen van bestaande budgetten richting de begroting van 2027 en verder. De incidentele lasten voor 2027 en 2028 bedragen respectievelijk € 592.000 en € 20.000. Bij onvoldoende begrotingsruimte dekken we de incidentele bedragen uit de algemene reserve.

Aanpak en uitvoering

De Kadernota 2027-2030 is kaderstellend voor verdere uitwerking in de Begroting 2027.

Bijlagen

- Kadernota 2027-2030

Sellingen, 1 juli 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Westerwolde,

René Roossien
gemeentesecretaris

Jaap Velema,
burgemeester

De raad van de gemeente Westerwolde;

gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders d.d. 2 juni 2026

gelet op de financiële verordening 2025 gemeente Westerwolde.

b e s l u i t :

de Kadernota 2027-2030 vast te stellen als richtinggevend kader voor de Begroting 2027.

Dit is besloten in de openbare vergadering van 1 juli 2026.

Namens de raad,

Onno Rijkens
Waarnemend raadsgriffier

Jaap Velema
voorzitter